

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
 Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
 Megjelen minden vasárnap reggel.
 Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
 ügyökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:
 SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:
 Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
 részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
 Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket,
 hirdetményeket intézendők.

A vásárokról.

I.

A társadalomnak úgy számbeli nagyságánál, mint munkájának nemzetgazdasági fontosságánál fogva egyik nevezetes része a kisiparosok osztálya. Ez az osztály melynek pedig az állam fenntartás munkájában is nevezetes szerep jutott, úgy vagyoni helyzetében, mint erkölcsi erejében és tekintélyében napról-napra gyengül, pusztul. E pusztulás magára vonta az államférfiaknak, a társadalom vezetőembereinek és a sajtónak figyelmét egyaránt, úgy, hogy ennek megszüntetése fontos napikérdéssé nőtte ki magát, melynek megoldására az illetékes tényezők mindegyikének közremunkálnia kell.

Ha a bajt gyökerében orvosolni akarjuk, kutatnunk kell az okok után, melyek azt előidézik. Hogy minő forrásokból ered a kisiparos osztály folytonos hanyatlása, nem akarjuk ezuttal egyenként számbavenni, azért csakis arra hívjuk fel a figyelmet, melyet soraink homlokára tüztünk, a vásárookra.

A vásárok a mezőgazdákra, az iparosokra és kereskedőkre nézve czikkeik értékesítése, valamint az egész közönségre az adás-vevés szempontjából, valamint a forgalom könnyűségére és

gyorsaságára nézve ugyiszólván nélkülözhetetlen tényezők. Ámde a mai ropant nagy számuknál fogva sok tekintetben több kárt, mint hasznot hoznak, azért reformálásuk égető szükségé vált.

Mert úgy áll a dolog, hogy a vásárok száma, részint magánérdekek érvényesülése, kortesérdemek jutalmazása, részint egyéb okokból annyira elszaporodott, hogy ma már nagyobbcska falu sincs 1—2 vásár nélkül, míg a mezővárosokban, járások székhelyein 3—5 vásár évenként. Ebből kifolyólag azután megtörténik, hogy ugyanazon vidéken 2—3 helyen is tartanak vásárt ugyanazon nap, vagy legalább is egymást követő napokra esik három-négy. Van-e a vásárok ily nagy számának értelme, haszna? Czélravezetők-e, üdvösek-e? Alig van, ki erre igennel felelne, kivéve tán a korcsmárosokat és laczikonyhásokat. Nemcsak nem hasznosak, hanem egyenesen hozzájárulnak első sorban a kisiparos osztály tönkretetéséhez.

Az a szegény kisiparos vásárról vásárra házal; el nem engedve egyet sem, mert biztatja, csalogatja a remény: hátha csinál egy kis üzletet. Persze a remény aztán csalfa lesz. Hiába töltötte el a drága munkanapot, hiába állta ki

esőzaporát, tél hidegségét, hiába költek a vásárban magára, otthon családjára és hiába fizette a fuvardíjat: üres erszénnyel tér haza, ha portékáit nagy veszteség árán elkótyavetyélni nem akarja. Így megy ez gyakran hetenkint 2—3-szor is, míg tele lesz adóssággal, mely azután fölemészti házát, földcskéit, melyeket tán apjától örökölt, vagy régi jobb időkben maga szerzetett össze.

Végre ott áll a teljes tönkrejutás szélén s ekkor mit tesz? Valami biztos — ha sovány is — kenyér után néz, beszegődik hivatalhoz, vasuthoz, iskolához, stb. szolgának, bakternak, ha ez nem sikerül, lesz belőle napszámos.

Ez a sors vár kisiparosainkra, kik társadalmunk legmunkásabb elemét képezik.

Fővárosi levél.

Budapest, nov. 9.

Kossuth Ferencz nevétől hangzik Budapest és az egész ország. Czegléd, Arad, Szeged után következnek a többi városok, mindannyian leteszik koszu-ruikat Kossuth Lajos fia előtt. Mintha csak a 48-as időket élénk ujra, de a kibontott Kossuth zászlóra mai jelige van írva, mely így hangzik: „Hódolat a királynak, de függetlenség az országnak!”

TÁRCZA.

HA MAJD . . .

Ha majd alantabb jár a nap,
 Megsárgul a lomb és berek;
 S kertekben, a tó partján,
 Kis virágok nem díszlenek;
 Elhal a kis madár dala,
 Kopáron áll völgy és halom:
 Akkor, tudom elválnék mi
 Édes, kedves szép angyalom.

A szép platán, a tó partján,
 Nem üdit többé engemet.
 Sárgult lomb, hogy visszatartson
 Felém hiába integet.
 Beteg lelkem, messze, messze
 Jár, tulvilági tájakon.
 Oh! emlékezz majd vissza rám
 Kék szemű szép angyalom.

Szentkereszt Tivadar.

Bakfis és kamasz.

(Folyt és vége.)

— Szót sem válaszoltam, méltatlankodva hagytam ott. Hát nem égbe kiáltó hogy mikor én a hős Hunyadiól beszélék ó a huszártóhadnagyára gondol!

Látja Mariska, mondja Ernő fontoskodva, éppen ez az igaz szerelem jele, hogy az ember mindig imádjátára gondol, mindenben — őt — látja. Ha csillagot lát, sugárzó, szemreire gondol, ha eget lát, bibor ajka jut eszébe, ha gerle nevet, édes nevetése zeng a fülébe, — sőt ha egy bárszörű kis cicza hizegő dorombolással si mul hozzá, az ő czirógatásaira, rózsás körmű kacsóira gondol.

Mariska hangosan fölnevet, talán ő maga sem tudja miért.

Mind habozva néz Ernőre, aztán félig elfordulva mondja:

— Csak arra vagyok kíváncsi, hogyan kezdenek hozzá, mit mondanak először, míg odáig jutnak, hogy — hogy —

— Hogy bevallják egymás iránti szerelmüket? — Hát tudja, az első lépést mindig a férfi teszi, először, nem mer nyil-

tan szólni, azért rimekben fejezi ki hódolatát:

Kedvencz gyümölcsöm lett a piros kis bogó,
 Mióta szedhetem veled te kis bohó,
 S ha bárhol most egy ily kis málnát láthatok
 Eszembe jut ajkad s így rád is gondolok,

— Ez által az ember gyöngéden sejteti érdeklődését.

— Ah ez nem szép, nincs benne semmi költői, bigyeszté ajkát Mariska.

— Ne legyen oly szigorú kritikus kérdés Ernő, nézzen inkább a szemembe azonnal költőibb gondolataim lesznek. Farkas szemet néznek.

— Kit játszi kedv ragad kis lepkét hajtani,
 Veled szeretnék én a réten játszani . . .
 A hol virág fakad a ringó szájakon,
 Bokrátát kötnék out neked, kis angyalom.

Mariska elégedetten bólint s biztatólag mosolyog.

— Aztán . . . aztán folytatá Ernő s meg fogja a kezecskéjét.

Mariska elpirulva kérdi:

— Hogyan odáig viszi vakmerősége? De azért a kezét nem vonja vissza.

Ernő hévvel szaval tovább.

Nálunk, itt a fővárosban ahol legelőször lelkesültünk Kossuth Ferenczért, az új és új szenzációk kezdik leszorítani a lelkesültséget. Nekünk ideg feszítő események kellene. Jól eset halanunk, hogy a bécsi Reixrathban Levukovszky dörgő szóval tiltakozott az ellen, hogy a cárnak részvétet havazzanak. Azt is nagy gyönyörűséggel halgattuk, mikor Budapesten a függetlenségiek elkeseredve kiabálták oda a képviselőház elnökének: „Zsaronkok fölött nincs részvét! Nem csókoljuk meg a korbácsot!” Ám mindezeknél mohóbb falánksággal fogadjuk a hírt, hogy a varsói lengyelek térdepelve könyörögnek Alexandra Feodorowna nagy herczegnőnek: lágyítsa meg felséges völegényének az új cárnak szívéét, hogy ne kelljen nekik hűség esküjüket orosz nyelven letenniök. A letiport hős lengyelek, megfosztva mindentől, csak azért az egyért fohászknak, hogy nemzeti nyelvüket hagyják meg... S a menyasszony, akit néhány nap előtt még a bájos, a szelid Alix herczegnőnek hittak, most fogja kivívni első diadalát, vagy most fogja szenvedni az első vereséget.

De apropos vereség. A ki november ötödikén végig ment Budapest utcáin, annyi katonatiszttel találkozott, hogy bátran bele mehetne egy háboruba. Lehetetlen, hogy annyi katonával vereséget szenvedjünk! Pedig hát ezek csak tartalékosok, azoknak is csak a tisztjei. Hetykén fesselegtek az egyenruhában, aranyos csákójukat, sima kardjukat csillogtatta a napsugár. Lehetőleg sikkesen jártak, hogy senki se nézze őket — tartalékos tiszteknek. Mert ez már úgy van, ha a katona czivilbe öltözik, annak örül, ha nem látszik meg rajta, hogy katona. Ellenben a tartalékos, ha felveszi az uniformist, mindent elkövet, csak hogy ne lássék meg rajta, hogy czivil...

Pilce de reintancenak hagytam e hét legérdekesebb hírét. Nem ezt, hogy Pulszky Ágost államtitkárt megválasztották képviselőnek, hanem azt, hogy Kossuth Ferencz beadta visszahon-

sítása iránti kérvényét. Tehát a nagy száműzött fia, kinek atyja idegenben halt meg s még sem hajtotta büszke fejét a dynasztia előtt, ugyanezen fő előtt térdet hajt és leteszi a hűség esküt.

És így van ez jól, ez a kibékülés.

Tinódy.

Ujdonságok.

— Az egyesült ellenzék elnöksége (Kikből áll ez?) a mainapon délután a Polgári kör helyiségében értekezletet tart. A tárgyat nem tudjuk, de sejtjük, s az a véleményünk, hogy a 48-as kör meghívóján előre jelzett tárgy leend.

— A helyi 48-as népkör a mai napon délután istentisztelet után választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok ez uton is figyelmeztetve meghívotnak. Tárgyai lesznek: elnök lemondása, és Kossuth Ferencz a legnagyobb magyar Kossuth Lajos fia városunk legbecsesebb meglátogatására meghívása s egyéb folyó ügyek elintézése.

— Kegyeletes emlék. Mint tudjuk, a csongrádi értelmi ifjúság néhai Kedves emlékü tornatanára s a társadalmi élet lelkének Bogdy Mihálynak siremlékkő fölállítására érdemében egy szavallattal összekötött táncz vigalmat rendez. Valóban csak dicséretet érdemel ezen ifjúság, midőn ily kegyeletes dolgokban fáradozik. On bár akadna olyan ember is, ki a néhai Kmeth Lajos kántorról is megemlékeznék, kinek sírját — hogy holvan — már csak emlékezetből ismerjük, mint hogy a kis fenyőfa kereszt is rég megsemmisült sírjánál. Kmeth Lajos nem csak minden jövedelmét, de a neje 10,000 frt hozományát is mind a barátságának áldozta föl elannyira, hogy a szemfödele még nincs kifizetve, és még is ma már jeltelen sírban nyugszik, nem kötelesség, de a szivesség parancsolja, hogy a jeltelen sírt jelezzék meg ti, kik annyi szivességével féltetek az elhunynak...

— Elvetett semmisségi panasz. A szegedi esküszék felmentő ítéletet hozott annak idején Novák József ügyében, a ki azt írta egy hírlapban Sima Ferencz orsz. képviselőről, hogy ez a palavicini uradalomból kitett több bérlőnek visszahelyezését megígérte s fel is vette tőlük a haszonbért anélkül, hogy ezekről beszámolt volna az uradalomnak. A felmentő ítélet ellen Sima semmisséget jelentett be ezt azomban — mint értesülünk — a kuria a napokban elvetette.

megsérteni, soha, soha sem jövök többet magával ki a kertbe!

Ernő bamba arcot vág, s mentegedőzni próbál.

— Ne szóljon hozzám, úgy sem bocsátok meg soha! Gyorsan még néhány málnát dobva a kosárba, anyjához fut.

Ernő egész nap bűnös lelkiismerettel bujkált valami félre eső sarokban, Mariskára rá sem mert nézni, ez a hányzor mellette elment, mindig lesújtó tekintettel büntette.

Másnap délután megint ozsonához teritettek.

— Hanem ma Kati szedjen málnát, rendelkezett a mama, mert ezek a gyerekek csak feltorkoskodják s nekünk az üres kosarat hozzák.

— Óh dehogy, anyuska, — védekezett Mariska — csak hogy tegnap rossz helyen kerestük, onnan már le volt szedve, de a kert hátsó részén még még nagyon sok van és ma oda megyünk, ugy-e Ernő?

N. I.

— Gyilkossági merénylet. Az iskola utcai Forgó fiu lakodalmában vígan kerengett a pohár Csokonai mondásaként, midőn ott Oláh Pál megjelent s lehet már korábban beszédet a jóból, t. i. a szeszestől s ott kötekedni kezdett. Fekete József fiatal gazda átölelte, nehogy baj legyen s hívta azon helyről; de Oláh ahelyett, hogy távozott volna, kirántá bicskáját s több helyen kegyetlenül megszurkálta Feketét, sőt mint mondják a bicsakja bele is tört Oláhuak a Fekete testébe, Fekete most a halállal vívódik, vagy tán meg is halt: Oláhot pedig a csendörök letartóztatták. Oh mikor szünik már meg az Isten képeire teremtett ember vadállattá nem aljasulni le! Ez-e a megváltó által hirdettet szeretett! Ez-e az örök törvény által szentesített embertársi kegyelet? hogy gyilkos eszközt fogjunk felebarátunk ellen! Nem és ezerszer nem! Szeresd felebarátodat, mint tenna magadat. Ezen törvény szól még Oláh Pálnak is.

— Esküvő. Serki Mihály, helybeli fiatal iparos f. hó 12-én esküszik örök hűséget, Szilaj László János polgártársunk szép leányának, Annuskának.

— Vak tüzi lárma. F. hó 7-én vagyis Szerdán este 10 órakor, a vészharang korgása riasztotta fel a lakosságot nyugalmából, tudatva, hogy tűz van. A tűzoltóság felszerelten sietett a helyszíne felé, a midőn is kisült, hogy a tűz nem a városban van, hanem a tégláégető kemence fala kilévén dőlve, bennelévő tűz világát vélték az álmos, vagy illuminált állapotban levő s a toronyórségre kirendelt Makai Mihály és Kása Imre nézetes tűzoltók városbeli tűznek. Természetes, hogy ennek constatalása után a kivonult tűzoltóság nyugalomra tért. Furcsa az, hogyan nézhették nevezett toronyőrök a várostól jó távolra eső tégláégetőt a városban levőnek.

— Viz hlány. A keresztény gőzmalom keletkezésétől fogva küzd a vízhiánnyal. Három kutja van, s még sincs elegendő vize. Ez évben is megkísérté egy új kutat ásással e baján segíteni, de az elemi bajjal a híres kutásó Nagytótk Pál sem tudott megküzdenni, minthogy midőn a főveny torláshoz ért, ha egy méter fővenyt kiszedett a kutból, két méter áradt föl a fenékből helyette. Tehát az emberi erő az elemmel nem birt megbirkózni. Elég gondatlan volt Nagytótk felelősséget vállalni négy öl vizért, mert az nem lett több csak fél öl. Ezen felelősség mellett is nem akart embertelen dolgot elkövetni a választmány s fele költségét kiutalványozta a vállalkozónak. Most azon törekszik a malomi választmány hogy bármi uton-módon is ártézi kutat fur, mihelyt kissé elegendő vizet nyer valami módon ehez, minthogy a mostani vízkészletét a malom szükséglete teljesen fölemészti.

— Munkások figyelmébe! A megyénkben folyamatban lévő belvizrendezési földmunkálatoknál mintegy 1500 munkás nyerhet jövő évi ápriliséig alkalmazást. A munkások bármikor munkába állhatnak. A munka és jelentkezés helyei: Szentés, Komádi, Berettyó Ujfalu, Nagy-szalonta és Szarvas. Mindenütt a helyszínen lévő társulati mérnökhöz kell a munkásnak felvétel végett fordulni.

— Megfojtott völegény. Kisteleken megfojtva találták az utca árkában Faragó Antal szappangyártót. A 32 éves fiatalembert menyasszonya, Balázs Julis fojtotta meg három leánytársának a segítségével, miután nem akart Faragóhoz nőül menni, sem a mátkapénzt visszaadni nem akarta. Faragó a mátkapénz miatt bepörölte menyasszonyát s f. hó 3-án lett volna ügyükben a tárgyalás a szegedi törvényszéknél. Balázs Julis előző este Faragót lakására csábította és ott varróleánytársaival hurkot vetett a nyakába és így fojtották meg a szegény embert a kegyetlen leányok. A holttestet azután az utcára vitték. A szegedi törvényszék a tetteseket elfogta, kik teljes beismerésében vannak szörnyű tettüknek.

— Ha szép hajnal mosolyog, pirul reá az ég, Zöldül az árva föld, szakad belé a lég. Azért, szép hajnalom, pirosló szép egem. Mosolygj reám, mosolygj, szendén édesdeden S kinyitlik a virág, mit régen titkolok... Szeretlek édesem! s csattanjon rá a csók.

— Milyen furcsa ez a szerelmi vallomás Ernő! hát a lány mit felel?

— Legtöbbször sokat mondólag hallgat s ez felbátorítja az ifjat, hogy költeményét prozában is megmagyarázza és... és... hogy átölelje.

Ernő félénk kísérletet tesz, hogy szavait tettel kövesse. A madarak biztatólag csiripelnek, a málna bokrok helyeslőleg intetgetnek. Mariska furcsán néz rá, de Ernőnek úgy tetszik, mintha nem tiltakozólag hanem lágyan tekintene rá. Bátran átöleli! Piros ajkát, még pirosabbra csókolja s a legnagyobb gyönyörűséggel tapasztalja, hogy Mariska nem ellenkezik.

— Mariska! Ernő! — csengett a mama szava a távolban — elég lesz már a málna jőjjetek ozsonáznai! A kötelesség mulasztók ijedten nézik a majdnem üres kosarat. Mariska pityereg.

— Maga csunya, hogy mert engem így

— **Hornyik ünnepély Kecskeméten.** Valóban megható, midőn Kecskemét város nagy fiát Hornyik Jánoat, illetve ennek emlékére oly meghatóan tisztelt meg egy emlékkőnek a születés helyen beillesztésével. A meghívót közöljük szóról-azóra: Meghívó. A kecskeméti „Katoná József kör” Kecskemét város közönségének anyagi támogatásával 1894 november 11-én délelőtt 10 órakor a reform. főgymnasium tornacsarnokában Hornyik Jánoznak Kecskemét város története megírójának a 50 éven keresztül fáradságtalan főjegyzőjének, a M. T. Akadémia levelező tagjának emlékeztére Hornyik ünnepélyt rendez, amelyre Tekintetes Sohlya Antal főkántor urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Az ünnepély programja. 1. Énekel a városi Dalárda. 2. Megnyitó beszédet mond Horvát Döme, a kör elnöke. 3. Emlékbeszédet tart Hornyik János fölött ifj. Bagi László rendes tag. 4. Sántha Károly „Hornyik János emlékeztető” című ünnepi ódáját szavalja dr. Nagy Mihály rendes tag. 5. A Hornyik emléktábla leleplezésénél alkalmi beszédet mond dr. Magyar István rendes tag. 6. Énekel a városi Dalárda. 7. Déli egy órakor disz-ebéd a Kaszinó nagytermében. — Ez ünnepélyen a csongrádi rokonokat képviseli a boldogult nagy elhunytak unokaöccse Hornyik Károly.

— **Szerencsés ácslegény.** Mint értesülünk, a lengbergi sorsjegyek főnyereményét *Laczkó Sándor* ó-kanizsai ácslegény nyerte, aki, midőn a nagy szerencse érte, Romániában dolgozott. A szerencsés nyerő mindjárt ott hagyta a fejszét s elutazott, hogy a 60,000 frtot felvegye.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamara** f. évi november hó 14-én d. u. 4 órakor saját helyiségében teljes ülést tart.

— **A magyar gyáripar** újabb nagy diadaláról igen örvendetes hírt kaptunk. A lengbergi kiállítás egyik osztályában, a tüzi fecskendő osztályban megvertük valamennyi külföldi gyárat. A diadalt két törekvő iparvállalatunknak köszönhetjük. A tüzi fecskendő osztályban a *legelső kitüntetését, a díszoklevelet a Tarnóczy-gyár* Budapesten kapta, a második díjat, aranyérmét a *Walser-gyár* Budapesten, a harmadik díjat, aranyérmét *Czermak R. gyára* Tepliczen, a negyediket *R. A. Smekal* Szmicchowban, az ötödiket *Liel J. G.* Biberachban, a hatodikat, ezüstérmét *E. C. Flader* Sorgenthalban a hetediket, ezüstérmét *Rözen Antal* Krakóban, a nyolcadikat, ezüstérmét *Doute R. Fr.* Bialán és a kilencediket, bronzérmét a *Geitner és Rausch* fecskendő-gyára Budapesten kapták. Annál nagyobb örömmel konstatáljuk a *Tarnóczy-gyár* e fényes sikerét, mivel ennek nagy jelentőséget azon körülmény kölcsönöz, miszerint az osztrák ipar e téren elsőrendű, régi jeles gépgyáraival szemben emelkedett elsősége és azokat tulszárnyalta. A Tarnóczy-gyár legutóbb, október 3-án Uj-Gradiskán, a *Horvát-Szlavon országos gazdasági kiállításon is legelső kitüntetését, a díszoklevelet nyerte.*

— **Sürgős csomagok.** A kereskedelmi miniszter november hó elsejével „sürgős csomag” szállítást léptetett életbe, úgy, hogy a sürgős csomagokat a levélpostával továbbítják. A földönak a csomagért esedékes rendes tarifaszertü frankó-illetéken kívül, 60 krjczár külön díjat és rendes express-illetéket (csomagonként 26 krt) kell fizetni. A sürgős „csomagok” a postai szállításra alkalmas bármely tárgyat tartalmazhatnak, terjedelmük azonban egy méternél hosszabb, fél méternél szélesebb és 10 kilogramnál súlyosabbak nem lehetnek. Egyebekbeni csomagolás stb. a közönséges csomagok alá vannak vetve.

— **Uj orvosi specialitás.** Lapunk nyíltérében találhatják olvasóink dr. Jutassy József fővárosi bőrgyógyásznak jelentését, melyben magát kosmetipueurek, azaz a Kosmetika orvosának is nevezi. A Kosmetika azon ága a bőrgyógyászatnak, mely főleg azon bajok orvoslásával foglalkozik, melyek, az emberi szépség rovására vannak. Ilyenek: a szeplő, a pörsenések (wimerli), a tüsszök (mitesszer), bőrfolytok, napsütés, lencsék szemölcsök, bőrvörösségek kézen, arczon és orron, hideg kezek és lábak, kicserepesedett ajk és durva repedezett arcz- és kézbőr továbbá a kellemetlen izzadás, kelletlen szőrök (női bajusz), hajhullás, csenevész bajusz és szakál, valamint a körmök összes betegségei és elváltozásai. Hasonló kosmetiqueur-orvosok ez idő szerint csak a legnagyobb világvárosokban működnek, hazánk-

ban ez az orvosi specialitás csak most talált művelőre, pedig hány ember van a ki- nek — sokszor már hivatásánál fogva — nagyobb bajt okoz a durva, színtelen, ranczos vagy szőrös arczbőr, avagy a kihulló, töredező haj és bajusz mint valami komolyabb betegség. Dr. Jutassy mint e téren az első és egyetlen specialista, a magyar orvosi tudományt egy új ággal gazdagította, rendelkezit pedig erősen igénybe veszi a fővárosi és vidéki publikum, mely a szépség helyreállítására, a szépség megóvására és ápolására céljából szakszerű kezelésben és tanácsban kíván részesülni.

Szalay József magyar története. Már említettük, hogy a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) könyvkiadó cég a millenium alkalmából új kiadásban bocsátja közzé Szalay Józsefnek, a korán elhunyt kiváló történettudós „A magyar nemzet története” című munkáját, még pedig akképen, hogy annak házait Baróti Lajossal pótoltatja és azonfelül a szöveget több mint 600 művészi kivitelű illusztrációval látja el. Szalay munkáját nemcsak az akadémia részéről érte az a kitüntetés, hogy odaitélték neki a Szilágyi-féle 1200 frtos jutalomdíjat, hanem a közönség is oly lelkesen fogadta, hogy rövid pár év alatt az egész első kiadás elfogyott. Valóban szükség volt tehát e második kiadásra és a kiadó cég bölcsen cselekedett, midőn azt valóságos díszműnek tervezte, hogy méltó ékesége legyen minden magyar ember könyvespolczának. Alig jelent meg a munka prospectusa, már elöttünk van az első füzet is, mely 4 ivnyi szöveget és több mint 50 kisebb-nagyobb illusztrációt tartalmaz. Az első fejezet a magyarok beköltözése előtti Magyarországot ismerteti, előbb a kőkort bemutatva számos Magyarországon talált kőkori tárgyal, aztán a bronzkort, szintén bronzkori leletek rajzaival. Erre Magyarország legrégibb ismert lakosait ismerteti a szerző néhány érdekes araviszk régiséget reprodukálva. Pannónia és Dáciaának a rómaiaktól való meghódítását szintén számos kép illusztrálja: a Traján oszlopa néhány domborművi képének másolata, a Traján-hid maradványa, a római Traján-fórum, a híres Traján-tábla stb. „A római közigazgatás és műveltség Pannoniában és Dáciában” című fejezetben dusan ki van-

nak aknáva az 6-budai ásatások; ott találjuk az aquincumi anitéstrum képét, az ottani leletek közül az ismert oltárkövet, a mozaikot, a bélyeges táblákat, az agyagedény-töredékeket stb. Nagyon sikerültek a Pannónia sorsára befolyással volt római császárok arczképei is: Augustus császáré és Tiberiusé, valamint Decebal dák király egy szobrának másolata. A szöveg sehol sincs tudákos magyarázatokkal meg- rakva; az előadás népies, végig egyszerű, világos, tolyékony, olyan, a minőnek lennie kell egy a nagy közönség számára szánt munkában. Az első füzet átolvasása után tehát csak még melegebben ajánl- hatjuk a munka megszerzését mindenkinek, a kit hazája története érdekel. Egy-egy füzet ára 30 kr. a ki előfizet (6 füzetre 1 frt 80 krral, 12 füzetre 3 frt 60 krral, 24 füzetre 7 frt 20 krral) a füzeteket bérmentve kapja. A teljes mű mintegy 65 füzetre fog terjedni. Gyűjtőknek minden 7 példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgál a kiadóhivatal. A meg- rendelések a kiadócézhez intézendők: Lampel Ró- bert (Wodianer F. és Fiai) Budapesten, Andrásy- ut 21. szám.

NYILTTÉR)

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) se- lyemgyára Zürichben, a privát megrendelők laká- sára közvetlenül szállit: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, caikos, koc- kázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

ÉRTESÍTÉS.

Külföldi tanulmányutamról visszatérve, lakásomat Budapest, Egyetem-tér 5. szám alá helyeztem át.

Rendelés d. e. 10—1-ig, d. u. 3—4-ig. Levelekre szivesen válaszolok.

Dr. Jutassy József, bőr- és bujakór-specialista Kosmetiqueur.

*E rovath. közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tőke nélkül

naponta pénzt szerzhettek bármily állásu egyének, kik mindennemű osztr.-magyar államai és magánsorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak, havi részletfizetésre kedvező feltételek mellett, egy elismert budapesti solid intézet részére.

Ajánlatok „U. A.” jelige alatt intézendők

ECKSTEIN BERNAT
hirdetési irodájába

Fürdő-utca 4. sz. a mikor prospektusok küldetnek.

Legbiztosabb óvoszer a korela, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!
Önműködő tözegszorító-closettek.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai áruékszékerek mindenféle tetszetős alakban. Árnycsék-berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva!!
Magyar tözeg- és műtrágya-ipar részvénytársaság.
Igazgatóság: Budapest, IV., Városház-tér 9. (Harisbazar.)

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom! Mindennemű tözeg-gyártmány nagy raktára

Különlegesség:

emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Várostitási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

6-6

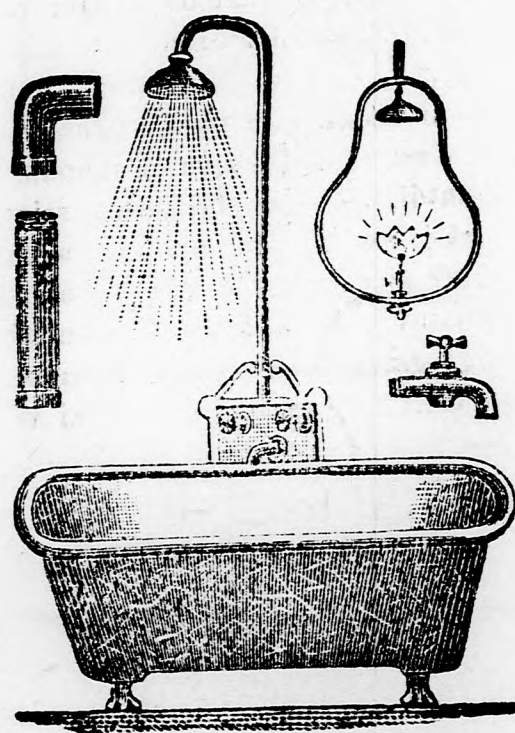
KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII. ker. Garai-utca 6-8. sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetéseket.
Szivattyúkat minden célra, vizszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Mindennemű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.

Szellőztetéseket.
Gőz, köd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily célra.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőagyag cső csatornázásokat.
Gőzfürdő és gőz mosókonyhakat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Kőszén és olaj gazgyarakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít. 7-13

Hajfiatalító.

Aki e nemű szerek iránt már teljesen elvesztette bizalmát, annak szeremből csak egy próbát ajánlok, s kezeskedem, hogy 8-10 nap múlva az őszhaj eredeti fényét és fiatalos színét visszanyeri, a korpaképződést és haj-hullást 3-4-szeri használatra megszünteti, és így a haj növeését is elősegíti.

Ára 1/2 literes üvegek 1 frt 50 kr.

Kapható:

Török Katalinnál,
Budapest Páva-utca 13.

Mindennemű

köhögés ellen

ugymint: a légcső szervek meg-hűlése, a tüdőhaj, légzési nehézség, szűkmellőség, elnyálkásodás, számar- és görcköhögés, rekedtség, kezdődő tüdővésznel a legjobb sikerrel használtatnak, a már évek óta kipróbált orvosi rendelre készített és ajánlott gyógyszerek, u. m.:

Szent György thea
egy csomag 50 kr. az ehhez való

Szent György köhögés elleni por
egy doboz 50 kr. hozzávaló orvosi használati utasítással.

Eredmény már néhány nap alatt észlelhető. — Két csomagnál kevesebb nem küldetik. — Postaküldeményeknél csomagolás és szállító levélért 20 kr. több számítatik. A megrendelések egyenesen

St. Georges-Apotheke Wien, V/2.
Wimmergasse 33. sz. intézendők.

Az „Első szegedi cs. és kir. szab. műtrágyagyár részvénytársaság” felhívja a t. gazda közönség b. figyelmét

műtrágya

gyártmányaira

s különösen általános elismerésbe részesült *buza, zab, árpa, kender, répa, here, luczerna, búkköny, szőlő, hagyma, káposzta* és *krumpli*, — különleges műtrágyáira. —

E trágyákból 1600 (négyezőg) öltre csak 150-200 kg szükséges, úgy, hogy egy hold megtrágyázása 11-15 frtba kerül.

Ismertető füzeteket s árjegyzéket szívesen küld kérésre

10-13

az igazgatóság.

*) Az eddig elért eredményekről szívesen annak felvilágosítást a Bács-Bodrogh megye, az országos s az erdélyi gazdasági egyesületek.